

Hub de Securitate Maritimă de la Marea Neagră: drumul spre operaționalizare

Context

Securitatea regiunii Mării Negre a devenit o prioritate strategică pentru Uniunea Europeană, iar contextul geopolitic generat de războiul din Ucraina a pus sub presiune libertatea de navigație, infrastructura critică și rutele comerciale și energetice din regiune, cu implicații directe pentru statele riverane membre ale UE și NATO. Ca răspuns, Uniunea Europeană a adoptat în 2025 o abordare strategică dedicată regiunii Mării Negre, care propune, printre altele, înființarea unui hub de securitate maritimă la Marea Neagră, menit să îmbunătățească supravegherea maritimă, schimbul de informații și protecția infrastructurii critice submarine și costiere. Iată parcursul propunerii și pașii demarați de România până în prezent:

- 28 mai 2025 - UE lansează noua [Strategie pentru Marea Neagră](#). Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant propun crearea unui Hub de Securitate Maritimă la Marea Neagră, destinat monitorizării amenințărilor, protejării infrastructurii maritime critice și consolidării cooperării regionale.
- 10 septembrie 2025 – Vicepreședintele Parlamentului European, Victor Negrescu, [inițiază](#) o scrisoare semnată de toți europarlamentarii români din PSD, PNL, USR, UDMR, Verzi, un conservator și un reformist, prin care sprijină candidatura României pentru găzduirea Hub-ului European de Securitate Maritimă la Constanța.
- 9 octombrie 2025 - problema dronelor care violează spațiul aerian românesc devine parte a unei rezoluții europene, adoptată de Parlamentul European cu 469 de voturi pentru, 97 împotrivă și 38 de abțineri. Documentul condamnă încălcările spațiului aerian al României și solicită coordonarea UE-NATO pentru detectarea, interceptarea și neutralizarea dronelor.
- 26 noiembrie 2025 – Parlamentul României aprobă [Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2025-2030](#) prezentată de Administrația Prezidențială. Marea Neagră este reconfirmată ca o regiune de importanță strategică pentru securitatea euroatlantică, motiv pentru care România va continua să depună *eforturi pentru a menține atenția NATO și a UE asupra acestei regiuni*. Regiunea Mării Negre beneficiază de un capitol dedicat, ce include printre altele dezvoltarea capacităților naționale de apărare și reziliență, creșterea interoperabilității cu aliații și partenerii, precum și cooperare regională în cadrul formatelor deja instituite sau a altora noi, concomitent cu elaborarea și implementarea Strategiei României la Marea Neagră. De remarcă menționarea participării active la *implementarea Abordării Strategice a UE privind Marea Neagră și susținerea demersurilor de creare și operaționalizare pe teritoriul României a Centrului de securitate maritimă la Marea Neagră*.
- 6 ianuarie 2026 – Președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, [răspunde](#) demersului inițiat de Victor Negrescu, Vicepreședinte al Parlamentului European, privind crearea Hubului European de Securitate Maritimă la Marea Neagră în România. Potrivit răspunsului, Comisia susține dezvoltarea Hubului, iar concretizarea și localizarea sa

depind de cooperarea statelor membre riverane, deschizând astfel calea pentru un proiect comun România-Bulgaria.

- 5 martie 2026 – Comisia pentru Bugete a Parlamentului European adoptă, în [poziția](#) privind prioritățile Parlamentului European pentru bugetul UE pe 2027, [amendamentul](#) propus de Victor Negrescu privind operaționalizarea Hubului European de Securitate Maritimă la Marea Neagră.
- 15 iunie 2026 – România și Bulgaria prezintă evoluțiile privind operaționalizarea Hub-ului în cadrul [Consiliului Afaceri Externe al UE](#) de la Luxembourg. Hub-ul este conceput ca o rețea regională coordonată de România și Bulgaria și găzduită în Constanța și Varna.
- 18 iunie 2026 - Subiectul dronei care a căzut pe un bloc de locuințe din Galați a fost adus în discuție în plenul Parlamentului European, în cadrul unei dezbateri privind securitatea flancului estic al Uniunii Europene și riscurile generate de incursiunile repetate ale dronelor rusești în spațiul aerian al statelor membre. Pe acest subiect a fost votată o [rezoluție](#), adoptată cu 412 de voturi pentru, 63 împotrivă și 53 abțineri, prin care Parlamentul European își exprimă solidaritatea deplină cu Estonia, Finlanda, Letonia, Lituania și România, ale căror teritorii și infrastructuri au fost vizate. Se solicită consolidarea urgentă a cooperării și a punerii în comun a resurselor la nivel european, inclusiv prin avansarea unei veritabile Uniuni Europene a Apărării, precum și întărirea flancului estic de la Arctica la Marea Neagră pentru a contracara amenințările aeriene, inclusiv dronele, și pentru a reduce vulnerabilitățile de securitate ale UE și NATO.
- 25 iunie 2026 - La Summitul Flancului Estic de la Gdańsk, Președintele Nicușor Dan, împreună cu liderii Estoniei, Finlandei, Letoniei, Lituaniei, Poloniei și Suediei au adoptat o Declarație comună care menționează explicit Hubul de Securitate Maritimă la Marea Neagră ca proiect pentru consolidarea apărării Flancului Estic.
- 3 iulie 2026 - UE definește concret cum ar trebui să funcționeze Hub-ul. Primul [raport de implementare a Strategiei UE pentru Marea Neagră](#) îl descrie drept *o rețea regională, civilă și interinstituțională, co-inițiată și coordonată de România și Bulgaria*, cu sprijinul UE. Este avută în vedere conectarea Hub-ului la mecanismele europene existente de schimb de informații maritime, precum și participarea Turciei, Ucrainei și Republicii Moldova.
- 8 iulie 2026 - România, Bulgaria și Turcia extind Grupul operativ pentru contramăsuri împotriva minelor din Marea Neagră (MCM Black Sea). În marja Summitului NATO de la Ankara este semnat un amendament la Memorandumul de Înțelegere privind MCM Black Sea. Misiunea grupului naval, creat inițial pentru combaterea minelor marine, este extinsă și la protecția infrastructurii critice submarine. MCM Black Sea există deja din 2024 și este operațional din 1 iulie 2024. Până în iulie 2026 desfășurase 10 activări, iar a 11-a activare a avut loc în perioada 9-24 iulie 2026. Este un mecanism separat de Hub, dar complementar viitoarei arhitecturi regionale de securitate.
- 13 iulie 2026 - România readuce Hub-ul pe agenda Consiliului Afaceri Externe. MAE precizează că structura „urmează să fie operaționalizată la Constanța și Varna”, confirmând trecerea discuției de la strategie către etapa de implementare.

- 22 septembrie 2026 - Constanța și Varna sunt [confirmate](#) drept cele două puncte ale Hub-ului. România și Bulgaria continuă discuțiile cu instituțiile europene privind implementarea și operaționalizarea efectivă.
- 24 septembrie 2026 – Președintele României, Nicușor Dan, a menționat în cadrul discursului său din Consiliul de Securitate ONU că „România a înregistrat progrese semnificative în instituirea hub-ului UE de securitate maritimă la Marea Neagră, în vederea consolidării cunoașterii situaționale și a coordonării. Împreună cu Bulgaria și Turcia, ne-am aprofundat parteneriatul regional, de la deminare până la protecția infrastructurii maritime esențiale”.
- 8 octombrie 2026 - Ministerul Afacerilor Externe a [găzduit lansarea în România a Strategiei Global Gateway a Uniunii Europene](#), cu accent pe oportunitățile de investiții și finanțare pentru sectorul public, mediul privat și societatea civilă. Discuțiile au evidențiat relevanța strategică a poziției României pe Flancul Estic al Uniunii Europene și importanța dezvoltării conectivității la Marea Neagră, precum și rolul cooperării regionale în consolidarea legăturilor economice și infrastructurale. În vederea consolidării participării României la Global Gateway, Ministerul Afacerilor Externe a inițiat un proces de asistență tehnică din partea Comisiei Europene pentru operaționalizarea Team Romania, mecanismul național de coordonare interinstituțională. Demersul urmărește dezvoltarea capacității de coordonare dintre instituțiile publice, mediul de afaceri și societatea civilă, precum și facilitarea identificării și structurării unor proiecte care să valorifice expertiza companiilor românești și să le sporească participarea la oportunitățile de investiții europene la nivel global, inclusiv prin conectarea la instrumentele Global Gateway Investment Hub.
- 16 noiembrie 2026 - Reuniunea Ministerială dedicată conectivității la Marea Neagră

Pe scurt, în prezent, există conceptul comun România-Bulgaria, locațiile Constanța-Varna sunt stabilite, iar Hub-ul este integrat oficial în implementarea Strategiei UE pentru Marea Neagră. În paralel, mecanismul militar MCM Black Sea a fost deja extins la protecția infrastructurii submarine. Hub-ul propriu-zis nu este însă încă pe deplin operațional - următoarea etapă privește organizarea concretă, finanțarea, schimbul de informații și participarea celorlalte state din regiune.

Pe 1 octombrie 2026, Europuls - Centrul de Expertiză Europeană și Blocul Național Sindical au organizat împreună cu Victor Negrescu, Vicepreședintele Parlamentului European, o masă rotundă ce a reunit peste 50 de reprezentanți ai lucrătorilor industriei românești de apărare și aeronautice, cercetători români cu expertiză în domeniu, experți ai instituțiilor Uniunii Europene și ai Alianței Nord-Atlantice, precum și diplomați români acreditați pe lângă UE și NATO. Schimbările de opinii și concluziile din cadrul mesei rotunde, precum și analiza aprofundată a experților Europuls semnalează 5 elemente cheie necesare pentru **elaborarea planului de acțiune necesar operaționalizării Hubului**.

Planul de acțiune al României pentru operaționalizarea Hubului de Securitate Maritimă la Marea Neagră

Existența conceptului comun este o realizare importantă, dar care trebuie tradusă acum, din ambiție politică, într-un plan de acțiune. Acest plan de acțiune ar trebui să conțină următoarele elemente:

1. **Strategie:** Oficial, Hubul este destinat monitorizării amenințărilor, protejării infrastructurii maritime critice și consolidării cooperării regionale, fiind definit ca o rețea regională, civilă și interinstituțională, co-inițiată și coordonată de România și Bulgaria. În practică, Hubul devine un nod strategic, un instrument flexibil a cărui utilizare trebuie gândită strategic de către România. UE lasă la latitudinea noastră stabilirea mai multor noțiuni:
 - tipurile de amenințări monitorizate de România: dintre elementele prevăzute în raportul de implementare la nivel european, **care sunt dimensiunile specifice, ariile concrete pe care dorește să se concentreze România în ceea ce privește securitatea maritimă, infrastructura critică, amenințările hibride, siguranța mediului și pregătirea cetățenilor pentru situații de criză?** Primul pas în procesul de operaționalizare îl reprezintă o identificare clară, pragmatică și conștientă a responsabilităților pe care și le asumă România, întrucât de aici derivă și discuția ulterioară cu omologii bulgari și împărțirea sarcinilor, precum și etapele următoare de capacitate a resurselor naționale în direcția asumată.
 - dimensiunea regională: este absolut necesară implicarea Turciei, Ucrainei și Republicii Moldova, precum și a statelor membre care să poată să consolideze capacitatea de monitorizare, supraveghere și interconectare cu rețelele europene. Cu toate acestea, Marea Neagră înseamnă și Georgia, și chiar și Asia Centrală, în special în contextul **tacticilor de evitare pe cale maritimă a sancțiunilor impuse de UE asupra Rusiei și Belarus.** România trebuie să își definească ambiția de cooperare și să își coordoneze politica externă privind relația cu țările din Asia Centrală, în special cooperarea pentru eficientizarea implementării sancțiunilor și identificarea rapidă a tacticilor de evitare prin schimb de informații cu autoritățile țărilor din Asia Centrală.
 - rolul industriei românești: Hubul este oportunitatea ideală de a integra elementele din **Foia de parcurs privind pregătirea pentru 2030 ([Readiness Roadmap 2030](#))**, în speță: Eastern Flank Watch, Inițiativa europeană de apărare împotriva dronelor, Scutul aerian european și Scutul spațial european. Acestea pot fi integrate doar cu introducerea industriei românești ca parte integrală și activă a Hubului, pentru ca acesta să devină un furnizor de capacități, să se poată dezvolta, să fie inserate în lanțul de producție și să crească astfel competitivitatea și locurile de muncă. De asemenea, introducerea industriei românești este necesară și în vederea obiectivelor legate de reconstrucția Ucrainei, pentru a putea asigura direcții clare de investiții.
2. **Finanțare:** România trebuie să se mobilizeze pe două planuri pentru a garanta o finanțare permanentă a Hubului și a actorilor implicați în proces:
 - Negocierile privind viitorul buget (CFM 2028-2034): este necesară garantarea eligibilității cheltuielilor privind acțiuni și activități legate de Hub în viitorul buget

european, precum și menținerea unei sume cât mai consistente. În acest sens, România trebuie să se poziționeze în contextul noii propuneri lansate de președinția irlandeză a Consiliului UE, care propune o tăiere totală a bugetului cu 8% față de propunerea Comisiei Europene, de la 1760 miliarde euro la 1620 miliarde euro. Cea mai mare reducere (17,4% față de propunerea Comisiei) este a pilonului Europa Globală, ce conține și dimensiunea de sprijin a țărilor în curs de aderare. Pe lângă sume, România trebuie să lucreze și pe obiective. Este urgentă demararea redactării **PPNR** (Planul de Parteneriat Național-Regional) și introducerea de investiții pentru operaționalizarea și activitatea Hubului, corelându-le cu obiectivul specific aferent din Regulamentul PPNR, precum și cu recomandarea specifică de țară din Semestrul European 2026 (CSR 2: *Abordarea provocărilor specifice de ordin socioeconomic, de securitate și privind pregătirea civilă care afectează regiunile de la frontiera externă estică a UE, inclusiv necesitatea de a investi în infrastructură cu dublă utilizare*). De asemenea, este necesară pregătirea unui proiect major pentru **Fondul European de Competitivitate**, întrucât statul român va trebui să sprijine, să coalizeze și să lucreze strategic cu companiile românești din industria de apărare care doresc să aplice, pentru a le putea spori șansele în competiția cu celelalte state membre.

- Până intră în vigoare bugetul post-2027, România mai are în prezent **fonduri europene** ce pot fi utilizate pentru activități relevante pentru operaționalizarea Hubului (autorități și industrie), printre care STEP (Strategic Technologies for Europe Platform), InvestEU, Facilitatea Europeană pentru Pace, Obligațiuni Europene pentru Apărare (European Defence Bonds), fondurile de pre-aderare pentru proiecte dezvoltate la comun cu țările în curs de aderare (Moldova, Ucraina). **România nu își mai permite să rateze oportunități de finanțare precum Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) Digital, care alocă 347 de milioane euro pentru finanțarea proiectelor strategice privind cablurile submarine**. De pe 5 februarie până pe 6 mai, România putea depune propuneri în valoare de 20 de milioane euro în cadrul MIE Digital pentru finanțarea modulelor adaptabile pentru repararea cablurilor submarine ce pot fi staționate în porturi sau șantiere navale pentru a restabili rapid serviciile de cablu submarin. **România a ratat acest apel, așa că este necesar să monitorizeze și să se pregătească pentru al doilea.**
- În cadrul Proiectului de buget rectificativ nr. 2/2026 prin care Comisia Europeană propune actualizarea veniturilor (resurse proprii) și ajustări ale cheltuielilor bugetului UE, Parlamentul European a invitat Comisia Europeană în poziția sa să *identifice și să mobilizeze de urgență, în 2026, finanțarea necesară pentru înființarea unor centre europene de securitate și apărare maritimă*. Acest demers trebuie monitorizat de către România mai activ, atât prin membrii delegației României în Parlamentul European, cât și prin Guvernul României în discuțiile din Consiliu.
- Sinergii cu **Instrumentul „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE)** – România are alocate 16,68 miliarde Euro pentru infrastructură duală (4,2 miliarde euro),

dar și pentru achiziția de echipamente militare sau cu utilizare duală (12,48 miliarde euro). Până la data de 30 mai 2026, România a putut semna contracte de achiziție singulare (fără cooperare cu alt stat membru), urmând ca după această dată achizițiile să fie realizate în cooperare cu alt stat membru UE, cu Ucraina sau Republica Moldova. Este necesară coordonarea strânsă a achizițiilor de echipamente pentru dotarea infrastructurii necesare pentru funcționarea Hubului.

3. Guvernantă:

- Este necesară clarificarea responsabilităților autorităților române și a celor bulgare, cu portofolii de conducere, coordonare, execuție și monitorizare pentru fiecare. Hubul nu este un centru național unic, ci o structură bicefală Constanța-Varna, astfel că este necesară **stabilirea arhitecturii româno-bulgare**, dacă fiecare locație va funcționa separat cu portofoliu delimitat, sau dacă activitățile vor fi comune, în echipe mixte.
- La nivel național, este nevoie de un acord inter-guvernamental pentru stabilirea coordonatorului principal, a ministerelor implicate în activitatea Hubului, a instituțiilor naționale cu rol activ (ex DNSC) și a instituțiilor locale. Pentru acestea, este necesar **un protocol de instituire și definire** a mecanismelor de schimb de informații între autorități, a trasării responsabilității de detectare, verificare, alertare, decizie, răspuns, precum și a procedurilor pentru fiecare proces. De asemenea, va fi nevoie de integrarea industriei românești și a experților din mediul privat, academic și societatea civilă din țară și străinătate. Practica unui grup de lucru nu va fi suficientă în acest caz, deoarece paradigma de lucru trebuie să fie proactivă și dinamică, nu reactivă și procedurală. Astfel, este necesară instituirea **unui grup operațional (taskforce)** care să poată să contribuie în mod real și efectiv și să servească drept mecanism de detectare rapidă (*early warning*), nu doar să fie consultat. O dată mapate resursele naționale, acordurile procedurale trebuie discutate și stabilite cu omologii bulgari.

4. Cooperare: Hubul de Securitate de la Marea Neagră va funcționa eficient numai dacă se bazează pe o cooperare constantă pe mai multe planuri:

- Instituții europene: colaborarea cu instituțiile și experții din Comisia Europeană, Serviciul European de Acțiune Externă, Agenția Europeană pentru Apărare este esențială pentru schimbul eficient de informații și interoperabilitate între statele membre, pentru furnizarea de capacități și crearea de parteneriate strategice, formarea competențelor personalului, integrarea elementelor din Readiness Roadmap 2030.
- NATO: implicarea NATO în operaționalizarea Hubului este necesară în special pentru mobilitate și transferul de cunoștințe și competențe, dar și pentru complementarea eforturilor realizate în colaborare cu instituțiile europene. În același timp însă, România trebuie să decidă și să exprime concret oportunitățile de cooperare cu SUA.

- Transfrontalier: integrarea Grupului operativ pentru contramăsuri împotriva minelor din Marea Neagră (MCM Black Sea); expertiza ucraineană trebuie folosită și adusă în mecanismele de funcționare a Hubului; schimbul de informații cu Marea Britanie este de asemenea un element necesar de implementat.
 - Parteneriat public-privat: activitatea Hubului va trebui să includă ca parte activă și grupul operațional înființat pentru a folosi expertiza, tehnologiile și practicile industriei românești și a experților din mediul privat, academic și societatea civilă din țară și străinătate.
5. **Vizibilitate:** În contextul geopolitic actual, al intensificării atacurilor aeriene și maritime din Marea Neagră, menținerea vigilenței și atenției asupra importanței regiunii pentru securitatea României și a UE este esențială. Astfel, România ar putea organiza un **Summit UE-NATO de nivel înalt la Constanța**, care să reunească reprezentanți ai instituțiilor europene și NATO, pentru a dovedi că Hubul este un exemplu practic de consolidare a parteneriatului transatlantic și de colaborare strategică a UE și NATO, cu precădere a statelor membre UE cu SUA, Marea Britanie și Turcia.